

Halden kommune

Møteinnkalling

Utvalg: Valgstyret

Møtested: Formannskapssalen, Gml. rådhus

Dato: 07.03.2019

Tidspunkt: 16:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69 17 45 00 eller til ps@halden.kommune.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	U.off	Arkiv- saksnr	Side nr.
PS 2019/1	Godkjenning av innkalling			
PS 2019/2	Godkjenning av saksliste			
PS 2019/3	Godkjenning av protokoll fra forrige møte			
PS 2019/4	Referatsaker			
RS 2019/1	Forberedelse til Valg 2019 - status			
PS 2019/5	Valgstyrets arbeidsutvalg og delegering til rådmannen			
PS 2019/6	Valgkretser og valglokaler			

Thor Edquist
ordfører

PS 2019/1 Godkjenning av innkalling

PS 2019/2 Godkjenning av saksliste

PS 2019/3 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

PS 2019/4 Referatsaker

Halden kommune

Arkivkode: 011
Arkivsaksnr: 2018/1906-15
Journal dato: 27.02.2019
Saksbehandler: Randi Sommerseth

Referatsak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret	2019/1	07.03.2019

Utsendte vedlegg

Medsaksbehandlere

Margunn Hansen Politisk sekretariat

Forberedelse til Valg 2019 - status

Sammendrag av saken:

Rådmannen gir i det følgende en kortfattet oversikt over pågående aktiviteter ifm forberedelse til kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019.

Valgforberedelser – status pr 01.03.19	
Valgstyresak: fastsettelse av valgdager	Vedtak i kommunestyret (PS 2018/125): valgdagene er 8. og 9. september 2019
Valgstyresak: delegering til arbeidsutvalg	Formannskapet 07.03.19
Valgstyresak: delegering til rådmannen	Formannskapet 07.03.19
Valgstyresak: opptellingsmåte	Formannskapet 07.03.19
Valgstyresak: valgkretser og valglokaler	Formannskapet 07.03.19
Valgansvarlige / arbeidsgruppe	Halden kommunes valgansvarlige ble rapportert til Valgdirektoratet november 2018: Martin Vik og Randi Sommerseth Rådmannens arbeidsgruppe for valgforberedelser er etablert og i arbeid: Martin Vik (valgansvarlig) Margunn Hansen (valgorganisasjonen) Randi Sommerseth (valgansvarlig) Jon-Harald Carlsen (IT-ansvarlig)
Lokaler og utstyr	Nye krav til fysisk sikring: Veileder: Fysisk sikring av lokaler og teknisk utstyr ved valg Fokus på sikkerhet er sterkt understreket fra KMD, NSM og Valgdirektoratet ved årets valg. Som følge av dette benyttes «begrenset område» (jfr. veilederen) for lagring av utstyr i planleggings-, tidligstemme- og forhåndsstemmeperioden (IT-utstyr, urner, m.m.). Det er avsatt lagringslokaler hos IT og på rådhuset som tilfredsstillende kravene til kontroll/logging. Disse benyttes fra nå og til valget er avsluttet (godkjent). Budsjettet gir rom for en viss grad av kvalitetsheving på utstyr som benyttes ved valgtinget. Dette bl.a. for å kunne tilfredsstillende krav til universell utforming. Det er bestilt 35 nye valgavlukker som vil sikre at samtlige lokaler vil oppfylle kravene på dette området. Det ses også på utstyr for informasjon og «flyt» i valglokalet. Krav om manuell telling av stemmesedler medfører at det er viktig med gode og tilstrekkelig mange bord i valglokalene. Vi er i ferd med å etablere en avtale med HAV om leie av disse. Fristene for bestilling av øvrig valgutstyr (med unntak av stemmesedler) er passert – utstyr er bestilt. Det er bestilt tilstrekkelig «beredskapsutstyr» (orange omslag og brune stemmeseddelkonvolutter) til å kunne gjennomføre hele valget med beredskapsløsning (dvs. uten elektronisk manntall).
IT	<i>Fysisk utstyr:</i> Det er beregnet 35 pc'er og håndskannere til bruk i forhåndsstemmeperioden og på valgtinget. 3 er foreløpig levert og oppsett/kapasitet skal testes for funksjonalitet før øvrige settes i bestilling. IT-utstyr skal – i henhold til sikkerhetskravene – være ubrukt før valget. Det legges opp til at alt valgutstyret enten leases eller overtas av andre enheter i kommunen etter bruk. Det er gjort avrop i forhold til valgdirektoratets rammeavtale når det gjelder programvare og leasing av utstyr til skansenteret med frist for leverandørene 28.02.19. Det er beregnet behov for 3 skannere (1 mer enn ved forrige valg) siden det er «dobbelsett» med stemmesedler (kommune og fylke). <i>Infrastruktur:</i> Basert på erfaringer fra forrige valg er IT bedt om å vurdere/foreslå forbedringer av tilgang til nettverk ved 4 valglokaler: Hjortsberg, Berg, Prestebakke og Risum. Det skal være minst 1 alternativ nettverkløsning ved alle lokaler. <i>Applikasjoner:</i> Valgdirektoratets applikasjoner EVA (Elektronisk VALgsystem) og EVA skanning skal brukes i år, som ved tidligere valg. Vi har god erfaring med dette. Det legges opp til å benytte elektronisk manntall, da erfaringene med dette var svært positive. I tillegg er innkjøpt «MobiliseValg» - et system for å administrere og effektivisere personressursene som benyttes ved valget. Systemet brukes allerede av de største byene – men også av bl.a. Sarpsborg og Fredrikstad. Systemet tas i bruk i mars.

Valgorganisasjonen	<p><i>Valgfunksjonærer - valgting</i></p> <p>Informasjon om behov for valgfunksjonærer vil bli annonsert i mars, og en stor del av de som deltok sist vil bli invitert pr mail. Det legges opp til at interessenter registrerer seg selv i Mobilise. Arbeidsgruppa har merket seg at Valgstyret for 2 år siden bemerket høy gjennomsnittsalder på funksjonærer/valgstyremedlemmer og vil fokusere særlig på å få med yngre og andre grupper som har vært underrepresentert ved tidligere valg.</p> <p>Det vil også bli sendt informasjon bredest mulig til lag og foreninger (idrettslag og andre) samt til frivilligsentralen, med tanke på at de kan invitere sine medlemmer til å registrere seg – og samtidig oppfordre til at godtgjøringen som mottas kan doneres til laget/foreningen. Mobilise vil gjøre det mulig å velge et slikt alternativ ved registrering.</p> <p><i>Stemmestyrer</i></p> <p>Valg av stemmestyrer (valgl § 4-2) er delegert til Valgstyret. Rådmannen vil legge fram sak om valg av stemmestyrer i mai.</p>
Opplæring	<p>Opplæringsfokus ligger for øyeblikket på opplæring av sentrale medarbeidere i bruk av valgapplikasjonene. Vi deltar på Valgdirektoratets webinar i mars og mai – for opplæring i EVA og EVA skanning. Det er et behov for opplæring i Mobilise, men konkrete planer er ikke lagt.</p> <p>Arbeid med planlegging av opplæring av valgfunksjonærer til tidlig-, forhånds- og valgtingsstemming vil starte i april.</p>
Informasjon/kunngjøringer	<p>Halden kommune har opprettet egen valginformasjon på kommunens nettsider, facebooksider og i «kommune-appen». Når det gjelder lovpålagte kunngjøringer, vil en i tillegg følge vanlig praksis med annonsering gjennom lokalavisen.</p>
Valglister	<p>Partienes frist for levering av valglister går ved dette valget ut 01.04.19, kl. 12:00 – med frist for tilbaketrekking tirsdag 23. april, kl. 12:00.</p> <p>Registrering av listekandidater i valgsystemet begynner så snart PC som skal benyttes er ferdig satt opp og lagret på «beskyttet område» (primo mars), og fortsetter fortløpende ettersom lister blir mottatt. Det er stilt krav om fødselsdato for alle kandidater, og kombinasjonen navn/fødselsdato vil bli benyttet for å sikre at rett person blir registrert.</p> <p>Underretting av listekandidater iht valgl § 3-4 (Rett til å kreve fritak fra fylkestingsvalg og kommunestyrevalg) er planlagt å skje umiddelbart etter fristens utløp. Valgstyret skal behandle (godkjenne) forslagene innen 01.06.19.</p>
Forhåndsstemming	<p>Rådmannen tar sikte på å fremme sak om tidlig- og forhåndsstemmegivningen (tid, sted, stemmemottakere) til valgstyrets neste møte (ultimo mars).</p> <p>Planen for forhåndsstemmegivningen vil også bli satt i sammenheng med eventuelle tiltak for å øke valgdeltakelsen.</p>

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret	2019/5	07.03.2019

Utsendte vedlegg

Kommunestyret- og fylkestingsvalget 2019 - delegering og opptellingsmåte

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Formannskapetets medlemmer er valgt som kommunens valgstyret, jfr. PS 2015/105 (valg § 4-1). I denne saken foreslås delegering av valgstyrets myndighet til et arbeidsutvalg i forbindelse med prøving og opptelling av forhåndsstemmer og endelig opptelling av stemmer på valgdagen.

Det foreslås også prinsipp for opptelling av stemmesedlene (valg § 10-4).

Saken omfatter også forslag om delegering til rådmannen av myndighet til å forestå praktisk forberedelse og gjennomføring av valget.

Rådmannens innstilling:

- Valgstyret delegerer myndighet til prøving og opptelling av forhåndsstemmer og til å føre tilsyn med endelig opptelling av stemmesedler fra valgtinget til et arbeidsutvalg bestående av følgende medlemmer fra valgstyret:
 - Medlemmer:
 - Varamedlemmer:
- Ved opptelling av stemmesedlene benyttes for valgtingstemmene følgende prinsipp:
 - Foreløpig opptelling: Lokalt fordelt på krets, manuell telling
 - Endelig opptelling: Sentralt fordelt på krets, maskinell telling
- Valgstyrets myndighet i saker som ikke er av prinsipiell betydning delegeres til rådmannen.

Saksutredning:

Valgstyrets arbeidsutvalg

Prøving og opptelling av forhåndsstemmer (valg § 10-1 og § 10-5) og endelig opptelling av stemmesedler på valgdagen (valg § 10-6) skal skje «under valgstyrets tilsyn». Med utgangspunkt i Halden kommunes sedvane anser rådmannen det som hensiktsmessig at det velges et arbeidsutvalg for valgstyret som ivaretar disse oppgavene.

Opptellingsmåte

Gjennom en forskriftsendring har KMD besluttet at alle kommuner skal telle stemmene i *den foreløpige opptellingen for hånd* (valgforskriften § 37a). Endelig telling gjøres i én eller to omganger og kan gjennomføres maskinelt (skanning av stemmesedler). Begrunnelsen er krav til sikkerhet og velgernes tiltro til valgresultatet.

Ved forrige valg kom samme krav rett i forkant av valget, og Halden kommune valgte da å gjennomføre den foreløpige tellingen i *valglokalet* med bruk av *valgfunksjonærer* som tellekorps. Dette av praktiske hensyn (plass og personressurser som allerede var i lokalene). En slik tellemåte betegnes «*Lokalt fordelt på krets*». Tilbakemeldingene var at dette hadde fungert godt med unntak av en del praktiske utfordringer. Rådmannen anser at utfordringene i hovedsak hadde med manglende erfaring og litt mangelfullt utstyr å gjøre – noe en vil ta sikte på å forbedre i årets valg.

Ved endelig telling anser rådmannen at kommunen bør benytte muligheten – i tråd med vår mangeårige sedvane – og telle maskinelt ved hjelp av skanning. Dette vil i så fall foregå «*Sentralt fordelt på krets*» – dvs. at selv om opptelling fysisk foregår på ett sted, så vil resultatene bli summert og presentert kretsvis.

Delegering til rådmannen

KMDs Valghåndbok sier følgende om delegering av valgstyrets myndighet:

3.4 Delegering av valgstyrets myndighet

Kommunelovens bestemmelser om delegering av myndighet kommer til anvendelse. Delegeringsadgangen omfatter enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. kommuneloven § 10 nr. 4 og § 23 nr. 4.

Valgstyrets leder, et arbeidsutvalg eller administrasjonssjefen kan gis vedtaksmyndighet som ligger til valgstyret etter loven. Det er imidlertid begrensninger med hensyn til omfang og sakstype.

Konkrete enkeltsaker kan delegeres. I tillegg gis det adgang til delegering i "typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning". Dette er en skranke både for hva valgstyret kan delegere og for hvordan delegeringsfullmakten kan benyttes. Det er ikke adgang til å delegere generell avgjørelsesmyndighet i saker som må anses for å være av prinsipiell betydning. Delegeringsvedtaket må leses med den begrensning at den som har fått delegert myndighet, har plikt til å gå tilbake til valgstyret hvis en enkeltsak innenfor en generell fullmakt må anses å ha prinsipiell betydning. Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ut fra vedtakets karakter og konsekvenser. Bestemmelsen gir dermed valgstyret et vidt rom for å vurdere hva som i det enkelte tilfelle er forsvarlig og hensiktsmessig.

På denne bakgrunn foreslås avgjørelsesmyndighet i saker som ikke er av prinsipiell betydning delegert til rådmannen.

Vurderingskriterier

Følgende kriterier anses som vesentlige for vurdering av saken:

☐	Økonomiske forhold	☒	Juridiske forhold
☐	Personalspørsmål	☐	Organisasjonsspørsmål
☐	Betydning for næringsutvikling	☐	Betydning for miljøet
☐	Betydning for eiendomsforhold	☐	IKT og innovasjon
☐	Forhold som gjelder barn og unge	☐	Forhold som gjelder eldre
☐	Forhold som gjelder universell utforming	☐	Forhold som gjelder folkehelsen
☐	Forhold som gjelder samfunnssikkerhet/beredskap	☐	Annet:

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret	2019/6	07.03.2019

Utsendte vedlegg

1	Valgkretser - kart

Valgkretser og valglokaler - åpningstider

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Beslutning om stemmekretsinndeling og valglokaler er i Halden delegert til valgstyret. Eventuelle endringer i kretsinnstillingen må meldes til Folkeregisteret innen 31.03.19.

Rådmannens innstilling:

1. Stemmekretsantallet 7 og stemmekretsgrensene endres ikke.
2. Stemmelokalet i krets 01 Halden flyttes fra Konservativen til Folkets Hus. For øvrig endres ikke stemmelokalene fra forrige valg.
3. Åpningstider ved samtlige stemmesteder skal være:
 - Søndag 8. september 2019 kl. 16:00 – 20:00
 - Mandag 9. september 2019 kl. 09:00 – 20:00

Saksutredning:

Valgloven § 9-3 Tid og sted for stemmegivningen. Organisering.

- (1) Kommunestyret, eller valgstyret etter delegering, avgjør hvor mange stemmekretser kommunen skal deles inn i. Sentral matrikkelmyndighet skal orienteres om endringer i stemmekretsinnstillingen innen 31. mars i valgåret.

Stemme-kretser: antall og grenser

Vedlagte kart viser stemmekretsinnstillingen som i mange år har vært gjeldende for Halden kommunes vedkommende. Rådmannens vurdering er at disse kretsene er godt innarbeidet i befolkningen og fungerer hensiktsmessig. Evalueringen etter valgene i 2015 og 2017 har ikke pekt på behov for å endre antallet kretser. Det er riktignok store ulikheter i antall velgere for hver av kretsene – en naturlig konsekvens av bosettingsmønsteret i kommunen, men dette oppfattes ikke som et problem for valgavviklingen. Det innstilles derfor på at man for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019 beholder den gjeldende stemmekretsinnstillingen – både antall og kretsgrenser.

Stemmesteder

Valglovens §9 bestemmer at stemmegivningen skal foregå i «egnet og tilgjengelig lokale» og at velgerne «skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp».

KMDs Valghåndbok kap. 12.4.1 Antall valglokaler, 2. avsnitt:

Det er viktig å presisere at det kun skal være ett valglokale i hver stemmekrets. Dersom kommunen ønsker å ha flere valglokaler i en stemmekrets, må kretsen deles i to. Det er ikke tillatt å ha flere valglokaler i samme stemmekrets, eller at en stemmekrets ikke har et valglokale. Kommunen må slå sammen kretser hvis en krets mangler valglokale.

Når kommunestyret /valgstyret skal fastsette antallet valglokaler og hvor stemmegivningen skal foregå, må det legges avgjørende vekt på hensynet til velgerne. Det må holdes stemmegivning på flere steder når det er nødvendig av hensyn til velgerne. Valgmyndighetene bør tilstrebe å legge forholdene til rette slik at man kan unngå kø.

Evalueringen etter tidligere valg har pekt på enkelte utfordringer i noen av valglokalene – fortrinnsvis når det gjelder kvaliteten på utstyr, tilgang til nettverk, valgfunksjonærenes muligheter for spisepauser, o.l. Dette er utfordringer som kan løses uten at det nødvendigvis innebærer behov for andre lokaler. Ved forrige valg ble lokalet for Tistedal krets flyttet fra «Frelsesarméen» til Tistedal skole. Dette lokalet har fått positive tilbakemeldinger. Selv om lokalene ligger i 2. etasje, er de godt egnet for forflytningshemmede, ettersom det er enkel tilgang til heis i tilknytning til lokalene.

01 Halden krets:

Halden krets har hatt Konservativen som sitt stemmested. Når det gjelder dette lokalet, har det kommet innvendinger som ikke lar seg løse uten flytting. Det klages på luftkvalitet og at lokalene er svært mørke og derfor også til dels vanskelige å orientere seg i. For mange velgerne er dette kanskje ikke et vesentlig problem, men blant valgfunksjonærene er det et klart ønske om å få til forbedringer.

Rådmannen vurderer Folkets Hus som et godt alternativ. Her vil kravene til tilgjengelighet kunne ivaretas, lokalene er store nok og lyse nok og har de nødvendige fasiliteter både for velgere og funksjonærer. Lokalene gir også mulighet for å avvikle kirkevalget i nærliggende lokale, jfr. kirkevalgreglene § 10-1.

Folkets Hus har noe lengre avstand til parkeringsmulighetene i «Larsenhagen», men ikke i den grad at det vil hindre velgernes tilgang til lokalet. For forflytningshemmede med parkeringstillatelse bør det på valgdagen – i samarbeid med parkeringskontoret – kunne reserveres et visst antall plasser i Tordenskjoldsgate, direkte utenfor lokalet.

En annen fordel ved å flytte valglokalet for Halden krets fra Konservativen til Folkets Hus vil være at man i sistnevnte har direkte tilgang til og kontroll over IT-nettverket.

Ovennevnte tatt i betraktning vil rådmannen derfor anbefale at valglokalet for 01 Halden krets flyttes til Folkets Hus. For øvrig beholdes samme valglokaler som ved forrige valg.

Konklusjon

Forutsatt at valgstyret gjør vedtak i samsvar med rådmannens innstilling, vil stemmekretser og valglokaler for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019 se slik ut:

Stemme-krets:	Stemmested:	Antall stemmeberettigede 2017
01 Halden	Folkets Hus	5.299
02 Hjortsberg	Hjortsberghallen	5.777
03 Låby	Låby skole – gymsal	3.473
04 Berg	Berg skole – gymsal	1.565
05 Tistedal	Tistedal skole – allrom	2.721
06 Idd	Risum ungdomsskole – gymsal	3.778
07 Prestebakke	Prestebakke samfunnshus	607
Totalt antall stemmeberettigede 2017:		23.289

 Valgfretser
 Halden kommune
 02.12.2014
 Målestokk 1:10000